

STICHTING PLANBUREAU SURINAME

Historie

Oprichting en behuizing

Het 'Coördinatie College voor Suriname', genaamd het Planbureau, ressorteerde na het STATUUT onder het Nederlandse ministerie voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen, afdeling Suriname/Nederlandse Antillen. Het college bestond uit Suriname vertegenwoordigende en Nederland vertegenwoordigende leden die respectievelijk in Paramaribo en Den Haag gevestigd waren. In Paramaribo was de voorzitter gehuisvest in het Gouvernementshuis en in Nederland in Den Haag.

Uit het Besluit van de Gouverneur van Suriname no 3830 d.d. 3 augustus 1951 blijkt, dat Dr. E.J. à Campo en Prof. Dr. R.A.J. van Lier benoemd zijn tot Directeur van de Stichting Planbureau Suriname.

Ook na de oprichting van de stichting was voorzien in een Surinaamse en een Nederlandse afdeling en in de opzet werd rekening gehouden met huisvesting in een 'modern gebouw', het latere Regeringsgebouw en thans het Dr. Ir. Frank Essed gebouw

Oprichting van de Stichting Planbureau Suriname en opheffing van het Coördinatie College voor Suriname

Behoeftte aan planmatige ontwikkeling

Met de instelling van het Welvaartfonds deed de arbeid aan de planmatige ontwikkeling van Suriname zijn intrede.

Als zodanig is de datum van 1 augustus 1947 van uitzonderlijke betekenis voor het Land geweest. Op deze datum werd namelijk de Wet op het Welvaartfonds Suriname afgekondigd in het Staatsblad van Nederland, waarbij werd bepaald dat een bedrag van Nf 40 miljoen door het Rijk aan het Fonds zou worden bijgedragen ten behoeve van "de ontwikkeling der economische welvaartsbronnen en de verbetering der sociale omstandigheden in Suriname."

De Gouverneur van Suriname werd met het beheer van het fonds belast en werd bijgestaan door de Raad van Advies bestaande uit vier leden, waarbij de Gouverneur als Voorzitter optrad. Een secretaris-administrateur moest de Raad en de Gouverneur bijstaan in hun werkzaamheden.

Geïntegreerd Ontwikkelingsplan

- Reeds spoedig na de vaststelling van het eerste werkplan van het Welvaartfonds in 1948 deed zich de behoefte gevoelen aan geleidelijke invoering van een "alomvattend financierings- en ontwikkelingsplan voor Suriname."

No. 21/P.B.

De wil van de Nederlandse en Surinaamse Regering om ernst te maken met de economische ontwikkeling van Suriname, leidde in 1950 tot de oprichting van een Coördinatie College, dat tot taak had plannen voor deze ontwikkeling te stimuleren en te coördineren.

Deze taak heeft grote afmetingen aangenomen, zowel wat betreft de planning zelf, als de financiering van de geconcipieerde plannen. De noodzaak tot klaarheid omtrent organisatievorm en financiering werd hierdoor zo sterk gevoeld, dat de Minister zonder Portefeuille, belast met Uniezaken en Overzeese Rijksdelen, het nodig oordeelde om mede hiervoor overleg te plegen in Suriname, teneinde tot een oplossing te geraken.

Zonder mij in het probleem der verhouding tot andere organisaties te verdiepen, heb ik gepoogd, aan de hand van hier en elders opgedane ervaring, een organisatievorm te vinden, binnen welke de economische ontwikkeling zijn volle vrucht zal kunnen afwerpen.

De positie van de Gouverneur in, en de verhouding tot deze organisatie komt mij voor een zeer bijzondere te zijn. Het is immers moeilijk denkbaar dat de Surinaamse Landsregering haar integrale autonomie zal kunnen blijven uitoefenen, zonder dat hiervan een deel aan de nieuwe organisatie wordt gedelegeerd. Deze delegatie nu, wordt door mij gezien als toekenning van meer en grotere bevoegdheden aan de Gouverneur, aan welke de op te richten organisatie haar plannen zal dienen voor te leggen en die volgens zijn inzichten dus bevoegdheden kan delegeren. Hierbij doet de gelukkige omstandigheid zich voor, dat de Gouverneur, als Beheerder van het Welvaartfonds en als Kroon- derhalve Rijksvertegenwoordiger in de gelegenheid is zowel in Nederland als Suriname zijn oordeel te doen gevoelen.

Alle delegaties van bevoegdheden mogen in het licht van het bovengeschrevene worden gezien.

EddP:ust

De Secretaris van het Coördinatie College,

w.g. F. de Parra

Nadat Dr. E.J. á Campo, een erkend deskundige op economisch, industrieel, agrarisch en commercieel gebied, door de toenmalige Nederlandse Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen bereid was gevonden een oriënteringsreis naar Suriname te maken ter voorbereiding van de "planning", werd in het begin van 1950 overgegaan tot instelling van een coördinatiecollege, dat door het Welvaartfonds werd gefinancierd.

In dit college hadden zitting de Gouverneur van Suriname voor de administratief-legislatieve sector, de heer L.A.M. Lichtveld, Landsminister voor Onderwijs Volksontwikkeling en Volksgezondheid voor de sociaal-culturele sector en Dr.E.J. á Campo voor de economische sector.

Laatstgenoemde zetelde te Den Haag en werd in zijn voorbereidende arbeid en research bijgestaan door een secretaris en een aantal deskundigen op diverse gebieden.

Ook te Paramaribo werd een secretaris van het College aangesteld.

In de loop van 1950 deed zich de behoefte gevoelen om dit, tot zekere hoogte officieuze, college een meer concrete status te geven in de vorm van een officieel ingesteld Planbureau. Na belangrijk voorbereidend werk door respectievelijk het Welvaartfonds en naderhand het Coördinatie College Suriname onder voorzitterschap van de Gouverneur van Suriname, werd in de eerste helft van 1951 de opstelling van een langjarig ontwikkelings- en financieringsplan opgedragen aan het Planbureau i.o. Het Bureau werd op 30 juli 1951 officieel als Stichting Planbureau Suriname opgericht en nam daarbij de werkzaamheden van het Coördinatie College over.

Het duurde echter tot 30 juli 1951 voordat de Landsregering van Suriname de Stichting Planbureau Suriname in het leven riep. Met de oprichting van het Planbureau hield het College op te bestaan.

Mededeling hiervan wordt gedaan aan Afdeling Den Haag middels schrijven d.d. 21 augustus 1951 van de secretaris Coördinatie Commissie, afdeling Suriname aan Directeur Planbureau s' Gravenhage.

'Hierbij deel ik U mede, dat met ingang van 30 Juli 1951 is opgericht de Stichting Planbureau Suriname, waarvan tot Directeuren zijn benoemd de heren Prof. van Lier en Dr. À Campo. Deze Stichting treedt in de plaats van het Coördinatie College voor Suriname, dat op genoemde datum heeft opgehouden te bestaan.'

Taken en initiële bemensing en behuizing van het Planbureau.

Passages uit de brief van de secretaris Coördinatie College Afdeling Suriname van 19 jan. 1951

.. "Voor het vervullen van deze functie is gedacht aan de volgende opzet van de Surinaamse Afdeling (8 personen) w.o:

1 econoom, algemeen secretaris,1 accountant met kennis van moderne methode van overheidsfinanciering,1 jurist voor de legislatieve arbeid,1 socioloog voor het verrichten van sociaal cultureel onderzoek,1 statisticus (tijdelijk ½ jaar voor de opzet van een modern statistiek bureau, eveneens door het Planbureau te financieren, waarna deze functionaris desgewenst in Overheidsdienst kan worden opgenomen,1 kantoorhoofd en 2 steno typisten.

De wetenschappelijke en industriële research voor zover door of onder auspiciën van het Planbureau te verrichten, zal hoofdzakelijk door de economische en financiële sector in

Nederland bekeken worden, doch kantoorruimte en typisten zullen bij onderzoek ter plaatse door de Surinaamse afdeling ter beschikking dienen te worden gesteld.“

“Hierom is in de opzet ook gedacht aan de bouw van een modern kantoorgebouw, waarvan in Suriname zoveel behoefte bestaat.”

Tienjarenplan (TJP)

‘Als vrucht van zijn arbeid, waaraan door diverse organen van het Welvaartsfonds in belangrijke mate werd deelgenomen, legde het Planbureau in juli 1952 het Tienjaren Plan over aan de Landsregering, welke dit Plan in augustus d.o.v. aan de Staten van Suriname ter verdere behandeling aanbod.

Deze behandeling bleef echter achterwege, tot het Planbureau in 1954 besloot het Tienjarenplan in herziening te nemen. Nog in hetzelfde jaar werd dit herziene plan aan de Staten overgelegd en, vrijwel zonder openbare discussie, aanvaard.’

Het Tienjarenplan gebouw of het Regeringsgebouw en thans het Frank Essed gebouw was één van de TJP-projecten voor verbetering van de behuizing van overheidsdiensten in het algemeen en de behuizing van diensten van het ministerie van Opbouw en het Planbureau in het bijzonder.

Jaarbeurs forum voor presentatie Tienjaren Plan

Uit het jaarverslag 1956 van de Stichting Planbureau Suriname

‘Op de tweede Surinaamse Jaarbeurs werd door het Planbureau een stand ingericht, welke een indruk gaf van de werkzaamheden in het kader van het TJP. Grote belangstelling trok ook een maquette van de te bouwen dam in de Surinamerivier, het Brokopondoplan, welke een beeld gaf van de situatie na de realisatie van dit plan.

Gezien het grote aantal bezoekers, dat deze stand bezocht teneinde zich te laten voorlichten over het TJP en het Brokopondoplan, mag de opzet als volkomen geslaagd worden beschouwd.

Bij die gelegenheid werd een aantal exemplaren van het gedrukte Tienjaren Plan, zowel in Nederlandse als in Engelse tekst en eveneens van een brochure over het Brokopondoplan, aan belangstellenden verkocht.’

Dr.Ir Franklin Essed: De eerste Surinaamse directeur

Dr. Franklin Edgar Essed was in de periode 1963-1967 directeur van de Stichting Planbureau Suriname, nadat hij in de periode 1958-1963 minister was geweest van Opbouw waar het Planbureau onder ressorteerde.

Franklin Edgar Essed werd geboren op 21 april 1919 in de Prinsessestraat in Paramaribo. Zijn moeder, Cornelia Werners, kwam uit Coronie en was dienstmeisje. Zijn vader, Frederik Essed, was inspecteur van politie.

Vanaf 1936 tot 1940 volgde hij de Landmetersopleiding, waarbij ook de vakken Bouwkunde en Weg- en Waterbouw hoorden.

Nadat hij in januari 1940 geslaagd was voor het Staatsexamen Geodesie (Landmeterexamen), oefende hij tussen 1940 en 1948 het beroep van Landmeter uit, waardoor hij heel Suriname leerde kennen.

Na het einde van de Tweede Wereldoorlog was de politieke situatie in Suriname enigszins gewijzigd. Er werd een uit Surinamers bestaand College van Bestuur (later werd dit een Regering) ingesteld, algemene verkiezingen werden voorbereid en het politieke leven was begonnen. De Surinaamse Regering was van mening dat de leidende functies geleidelijk aan door de mensen uit Nederland overgedragen moesten worden aan bekwame Surinamers, die zo snel mogelijk moesten worden opgeleid. Aan Frank Essed werd toen de opdracht gegeven zich in Wageningen (Nederland) te bekwamen tot Bosbouwkundig ingenieur. Hij heeft daar vlot gestudeerd en slaagde in 1955 cum laude voor het ingenieursexamen.

Na zijn afstuderen gaf de Surinaamse Overheid hem nog de gelegenheid een proefschrift te schrijven. In mei 1957 promoveerde hij, weer cum laude, op het proefschrift *Estimation of Standing Timber*. Met de titels Dr. Ir. keerde hij in 1957 naar Suriname terug.

Na de vervroegde verkiezingen van eind 1969 werd een regering gevormd door de VHP en de PNP. Essed werd weer minister van Opbouw. De West-Suriname plannen, waarmee ook de regeringen Pengel zich hadden beziggehouden, werden verder uitgewerkt, terwijl ook verschillende andere projecten werden voorbereid en uitgevoerd. Zo kwam de *Planverordening* (Planwet 1973) tot stand, werden natuurbeschermingswetten aangenomen en werd een aantal natuurreservaten ingesteld, waardoor de natuurbescherming in Suriname een voorbeeld kon worden voor andere Zuid Amerikaanse landen.

Als onderdeel van de voorbereiding van de Onafhankelijkheid heeft hij samen met Surinaamse en Nederlandse deskundigen het Meerjaren Ontwikkelingsplan (MOP) opgesteld. Het plan werd de basis voor het ontwikkelingsverdrag met Nederland. In het plan werd onder meer aangetoond dat alleen door het aanzwengelen van grote, op de natuurlijke hulpbronnen gebaseerde industrie met goedkope energie, de basis kon worden gelegd voor blijvende welvaart van Suriname. Maar ook aan middelgrote en kleine bedrijven werd plaats ingeruimd. Op grond van dit integrale plan, dat uitging van de "**mobilisatie van het eigene**", is de financiële bijdrage van Nederland positief beïnvloed.

Van 1975 tot 1980 was Essed de Surinaamse voorzitter van de Commissie Ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname (CONS), naast de Nederlandse voorzitter. Deze permanente Gemengde (Nederlands-Surinaamse) Commissie Ontwikkelingssamenwerking Nederland-Suriname was belast met de economische en technische beoordeling en goedkeuring van ontwikkelingsprojecten voor medefinanciering door Nederland ten laste van de middelen vastgesteld bij de Toescheidingsovereenkomst.

In 1995 werd het TJP of Regeringsgebouw vernoemd naar deze grote Surinamer, het Dr. Ir. Frank Essed Gebouw.

Stichting Planbureau Suriname als Nationale Ordonnateur 1963-1994

Uit de rede van de Gouverneur gehouden op 2 september 1963 ter gelegenheid van de opening der Staten, wordt de functie van nationale ordonnateur, de verantwoordelijke instantie voor de contacten met ontwikkelingspartners, aan het Planbureau toebedeeld.

'Naast de gebruikelijke coördinatie, beheer en leiding bij planopstelling voor EEG- en TJP-projecten zal het Planbureau zich in de komende jaren aktiever dan tot nu toe bezig houden met het aantrekken van buitenlandse ontwikkelingshulp in het algemeen. Naast de permanente en gevestigde kontakten van het Planbureau met de TJP-ontwikkelingshulp en het EEG-ontwikkelingsfonds zullen de incidentele kontakten van het Planbureau met West-Duitsland, het Special Fund van de Verenigde Naties, AID, enz., voortaan op planmatiger basis worden onderhouden. Voorts zullen de reeds bestaande kontakten met buitenlandse planorganen, zoals het Nederlands Economisch Instituut, de Caribische Organisatie, het Antilliaanse Planbureau, the Latin American Planning Institute, worden onderhouden en geïntensiveerd.'

Op 13 juni 1994 kwam er een eind aan deze bevoegdheden van het Planbureau en werd de ordonnateursfunctie, evenals de relevante relaties met de ministeries overgeheveld naar het in 1989 opgerichte ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking.

De toenmalige directeur, drs. Iwan Kortram beëindigde in dat jaar zijn zevenjarige werkrelatie bij de Stichting en werd in december in 1994 opgevolgd door drs. Lilian Monsels-Thompson, die tot heden deze functie vervult en daarmee de eerste vrouwelijke en langst dienende directeur van het Planbureau werd.

DE PLANWET

In 1973 werden zowel de Planverordening (Planwet) als de Verordening ter inrichting van de Stichting Planbureau Suriname afgekondigd.

De Planwet geeft aan de minister belast met de planning, de opdracht het nodige te doen ter voorbereiding van een samenhangend en duurzaam beleid voor de ontwikkeling van Suriname. Hierbij laat hij geregeld onderzoek verrichten, waarvan de uitkomsten voor zover het algemeen belang zulks toelaat, worden gepubliceerd. De planwet geeft ook opdracht ter zake overleg te plegen met de besturen van zelfstandige gemeenschappen.

Het samenhangend en duurzaam beleid richt zich op de volgende algemene doelstellingen (Planverordening GB 1973):

1. de natuurlijke mogelijkheden en hulpbronnen van het grondgebied dienen, met behoud voor zover mogelijk van hun duurzaam karakter, binnen een adequate sociaaleconomische ordening, op een optimale wijze dienstbaar te worden gemaakt aan de materiële, sociale en culturele behoeften en aan de welvaart en het welzijn van de gehele bevolking.

Daarbij zal:

a. voor deze bevolking voldoende werkgelegenheid moeten worden verzekerd en bovendien voor haar de voorwaarden moeten worden geschapen om ten behoeve van de nationale

ontwikkeling haar talenten zo goed mogelijk te ontplooiën en daarvoor een adequate beloning te ontvangen;

b. binnen de gemeenschap de produktie en daarmee het nationaal inkomen per hoofd van de bevolking zoveel mogelijk moeten worden opgevoerd en tevens een optimale welvaartsspreiding moeten worden bereikt en gehandhaafd.

2. regionaal dient een zo gunstig mogelijk evenwicht te worden bewaard tussen de beschikbare ruimte en de daarop te bevorderen ontwikkeling.

3. in het algemeen dienen er ruimtelijke voorwaarden te worden geschapen voor het behoud van een gezond leefmilieu, onder meer door het veilig stellen van natuurreservaten en van recreatieruimte in overeenstemming met de toekomstige omvang van de bevolking, alsmede door het zuiver houden van bodem, water en lucht.

Nationaal Meerjaren Ontwikkelingsprogramma (MOP) conform de Planwet

De Stichting Planbureau Suriname is belast conform (Art.6) van de Planwet met de opstelling van een Nationaal Ontwikkelingsprogramma.

'1. Het (in artikel 2 van de Planwet) bedoelde beleid wordt samengevat in een bij landsverordening vast te stellen nationaal ontwikkelingsprogramma, dat een beeld geeft van de op langere termijn na te streven economische, sociaal-culturele en ruimtelijke ontwikkeling van Suriname en van de maatregelen waardoor de Regering zich voorstelt deze te bevorderen.

2. Het programma dient als nationaal kader voor de meerjarenplannen en andere uitvoeringsprojecten.

3. Het geeft voor zover mogelijk de fasen aan, waarin de uitvoering bij voorkeur dient te geschieden.'

18^e CONS-vergadering van juni 1981 over Begroting Planbureau

De Commissie Overleg Nederland Suriname die na de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname in 1975 werd ingesteld voor de monitoring van de besteding van de Verdragsmiddelen over de tot dan uit de verdragsmiddelen gefinancierde begroting van het Planbureau, bericht volgens de notulen van de vergadering':

'De begroting van het Planbureau 1981 keurt de Commissie met inachtneming van een kleine wijziging goed. De Commissie is evenwel van mening, dat mede gelet op de beperkte reservering binnen de NHAS-middelen, waaruit de begroting van het Planbureau wordt gefinancierd, deze kosten in toenemende mate door Suriname zelf gedragen zullen moeten worden en verwacht, dat zulks in komende Planbureaubegrotingen tot uitdrukking zal komen.'

Vanaf 1983 is de financiering van de begroting van het Planbureau gebracht ten laste van de Staatsbegroting.

MOP 2001-2005 MEERJARENPLAN NIEUWE STIJL

Met de overheveling van de Ordonnateurschappen trad de Directie Monsels-Thompson aan per maart 1995. In het kort bleef de zogenaamde planningscyclus bij het Planbureau, terwijl de 'projectcyclus' bij het ministerie van Plos werd ondergebracht.

Hierbij zijn zowel de organisatie als de bemensing van het ministerie van Planning en Ontwikkelingsamenwerking aangepast na intensieve reorganisatiebesprekingen.

Het MOP 2001-2005 als modern Meerjarenontwikkelingsplan.

Met de volledige aandacht voor de algemene en regionale planning werd voor het eerst met directe participatie van burgers het MOP 2001-2005 opgesteld volgens de wijze zoals weergegeven in de technische notitie van dit Meerjaren Ontwikkelingsplan:

TECHNISCHE NOTITIE BIJ HET MEERJAREN ONTWIKKELINGSPLAN 2001 t/m 2005

Opstelling

Het Meerjaren Ontwikkelingsplan 2001 t/m 2005 heeft als basis de Regeringsverklaring 2000- 2005 zoals uitgesproken in De Nationale Assemblée op 15 november 2000 door de president van de republiek Suriname, zijne excellentie drs. R.R.Venetiaan.

De opstelling van het Meerjaren Ontwikkelingsplan 2001 t/m 2005 was bijzonder, omdat voor het eerst bij een dergelijk plan brede lagen van de samenleving de gelegenheid hadden bij te dragen.

Door te voldoen aan een aantal randvoorwaarden is getracht maximale participatie te bereiken in de consultaties die in dit kader door de Stichting Planbureau Suriname waren georganiseerd. Deze randvoorwaarden waren :

- maximale toegang tot de consultaties door geen beperkingen te stellen aan de organisaties die wilden participeren;
- uitnodiging voor de sessies evenals vorm en doel van de consultaties werden via de media bekend gemaakt. Bovendien werden behalve de sociale partners (bedrijfsleven en vakbeweging), ministeries en bekende instanties en organisaties aangeschreven en uitgenodigd, afhankelijk van het te behandelen issue;
- maximale duidelijkheid met betrekking tot de aard van de te leveren bijdrage door het vooraf samenstellen van position papers voor zeventien ontwikkelingsissues als basis voor de consultaties. De issues liepen uiteen van good governance, ontwikkelingsstrategie, armoedebestrijding, sanering ambtenarenapparaat, rationalisering van staatsbedrijven, macro-economische monitoring en ontwikkeling binnenland tot sectorale onderwerpen in de productie- en de sociale sfeer;
- voor de consultatie werden in twee weken zeventien sessies georganiseerd door het Planbureau; reacties konden schriftelijk, mondeling en tijdens of na de consultatiesessies worden aangeboden.

Presentatie

Het algemeen, multisectoraal beleid, inclusief de effecten van het beleid, zijn voorin het Plan samengevat tot en met hoofdstuk 6, terwijl de sectorale paragrafen opgenomen zijn in hoofdstuk 7 en 8. De paragrafen die het beleid met betrekking tot de ruimte betreffen, zijn in hoofdstuk 9 ondergebracht en in hoofdstuk 10 de financiële aspecten van het Meerjaren Ontwikkelingsplan.

Bij zowel de opstelling van de position papers als de hoofdstukindeling van het MOP, is de benadering van ontwikkelingsgebieden gehanteerd en niet gekozen voor een departementale ingang. Daardoor kan het voorkomen dat beleidsmaatregelen van verschillende ministeries onder één beleidsgebied zijn opgenomen, bijvoorbeeld hoofdstuk Hervorming van de Publieke Sector, waarin maatregelen van de ministeries van Financiën, Binnenlandse Zaken en Planning & Ontwikkelingsamenwerking in diverse programma's zijn geclusterd. Ook zijn er beleidsgebieden die grotendeels samenvallen met beleidsmaatregelen van een ministerie, bijvoorbeeld Hervorming van de Gezondheidszorg met het ministerie van Volksgezondheid.

Aan het einde van elk hoofdstuk is voor het betreffende beleidsgebied de investeringsbehoefte gepresenteerd in beleidsmatrices over drie perioden, t.w.: 2000- 2001; 2002-2003 en 2004-2005. Ter vergroting van de inzichtelijkheid zijn clusters van maatregelen in programma's samengebracht en zijn aangegeven de kosten voor zowel de uitvoering van betreffende maatregelen als die van de programma's. Hierbij weerspiegelen de vetgedrukte programmabedragen de totalen van de onder de programma's opgenomen maatregelen.

In het hoofdstuk Good Governance welk een algemene beleidslijn presenteert, is geen beleidsmatrix geplaatst, evenmin als in hoofdstuk 3 Ontwikkelingsstrategie voor Duurzame Productie. Dit gebeurt ter voorkoming van dubbel telling met de sectorale paragrafen.

Hoewel in de programma's ook maatregelen zijn opgenomen die ten laste komen van de Gewone Dienst, worden in het MOP slechts de kosten van maatregelen begroot die ten laste van de Buitengewone en de Ontwikkelingsdienst komen. Jaarlijkse monitoring en aanpassing zal via de Jaarplannen plaatsvinden.

Inhoud

Het MOP toont in volgorde van de onderdelen naar inhoud, eerst de paragraaf Effecten van het Meerjarenontwikkelingsplan 2001 t/m 2005. Hierin worden de effecten van de beleidsmaatregelen op macro-economische en maatschappelijke basisindicatoren gepresenteerd door middel van prognoses, projecties en streefcijfers.

In hoofdstuk 1 (Good Governance) komen aan de orde de beginselen van good governance, zoals de Regering die hanteert. De maatregelen die goed bestuur als voornaamste beleidslijn moeten waarborgen, worden belicht voor zowel de uitvoerende, de rechterlijke als de wetgevende macht, terwijl ook maatregelen worden gepresenteerd die zullen stimuleren dat de bijdrage van de bevolking aan good governance gestalte kan krijgen.

In hoofdstuk 2 (Internationaal Kader) wordt inzicht gegeven in de consequenties van globalisatie en blokvorming voor Suriname, de aanpassing van ons buitenlands en handelsbeleid aan internationale ontwikkelingen en de beleidsmaatregelen die in dat kader zullen worden getroffen.

In hoofdstuk 3 (Ontwikkelingsstrategie voor Duurzame Productie) komt aan de orde een integrale en multisectorale benadering van het beleid ter verhoging van de productie. Hierbij wordt de veranderde rol belicht van de Overheid die terugtreedt uit de niet-strategische productie en worden de faciliterende en ondersteunende maatregelen voor de private sector belicht, waarmee traditionele en niet-traditionele exportproductie alsmede de werkgelegenheid gestimuleerd zullen worden en de zelfvoorzienende productie zal worden veiliggesteld.

In hoofdstuk 4 (Armoedebestrijding voor Welvaartsverhoging) komen bijzondere maatregelen aan de orde die behalve bescherming vanwege de bestaande sociale beschermingsfaciliteiten, moeten leiden tot welvaartsverhoging van kwetsbare groepen in de samenleving. Behalve speciale maatregelen voor vrouwen en kinderen, zijn de maatregelen gericht op de werkloze en de arme werkende bevolking. Deze maatregelen betreffen o.a. vergroting van de arbeidsproductiviteit door human resource ontwikkeling. Bij- en vakscholing staan hier centraal.

In hoofdstuk 5 (Democratie en Rechtsstaat) wordt het beleid ter zake multidepartementaal belicht en worden de maatregelen aan de orde gesteld die de democratie, de rechtsstaat, nationale veiligheid en corruptie- en criminaliteitsbestrijding moeten waarborgen.

In hoofdstuk 6 komt de noodzakelijke hervorming van de publieke sector aan de orde, hetgeen moet resulteren in een overheidsapparaat, dat zijn faciliterende rol naar de particuliere sector op een slagvaardige en efficiënte wijze kan uitvoeren. Achtereenvolgens komen aan de orde, het beleid met betrekking tot de macro-economische planning en monitoring, de rationalisatie van het overheidsapparaat en de rationalisatie van staatsbedrijven en parastatale instellingen.

Het beleid met betrekking tot de sociale sectoren wordt in hoofdstuk 7 belicht. Het betreft met name onderwijshervorming en volksontwikkeling, hervorming van de gezondheidszorg alsmede verbetering van de sociale bescherming.

Hoofdstuk 8 handelt over het sectorale productiebeleid, waarin duurzame aanwending van de natuurlijke hulpbronnen centraal staat. Sectoren die hier aan de orde komen, zijn o.a. de delfstoffenproductie en -verwerking, inclusief bauxiet en aardolie, de agrarische productie en agro-industrie, de bosbouwsector met houtverwerking, overige industrieën, handel en toerisme alsmede transport en communicatie.

In hoofdstuk 9 wordt het beleid voor ruimtelijke ordening en milieumanagement aan de orde gesteld; waarbij beleidsaspecten en geografische gebieden belicht worden, die invloed hebben op het gebruik van

de ruimte en waar de milieuconsequenties van economische productie continue aandacht vragen. Achtereenvolgens komen aan de orde milieumanagement, monitoring urbanisatie Groot Paramaribo, decentralisatie & regionale ontwikkeling en ontwikkeling van het binnenland.

Hoofdstuk 10 geeft het beleid aan voor financiering van de ontwikkelingsinvesteringen voor de periode 2001 t/m 2005. Hierbij wordt een overzicht gepresenteerd van de investeringsbehoefte en de beschikbare financiering per financieringsbron. Aan de traditionele indeling naar bestemming van de investeringen, Productie, Sociaal en Infrastructuur (PSI), wordt de G toegevoegd, vanwege de bijzondere rol van governance. Het wordt dus GPSI, ter onderscheiding van de belangrijke functie van investeringen in dit kader.

Met de indeling in investeringscategorieën wordt de aard van de investeringen aangegeven, waaronder onderzoeksinvesteringen, kapitaalsinvesteringen, investeringen voor institutionele versterking, etc.

Eveneens worden in dit hoofdstuk overzichten gepresenteerd van de investeringsbehoefte per beleidsgebied, ministerie, programma en maatregel .

Behuizing Stichting Planbureau Suriname vanaf 1950

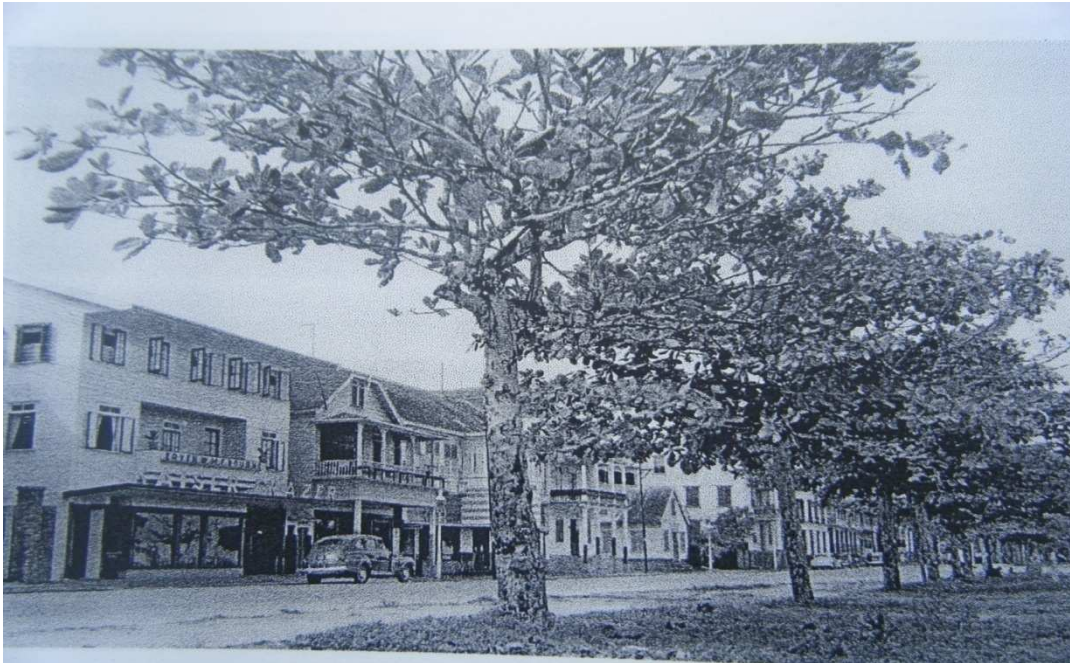
De gouverneur was van 1947-1950 voorzitter van het Coördinatie College (Planbureau)

Pand in het Fort Zeelandia waar het Planbureau tot 1954 kantoor hield.

Jaarverslag Stichting Planbureau Suriname 1954:

“In februari 1954 verhuisde het kantoor van de Stichting Planbureau Suriname van het Fort Zeelandia naar het ‘pand Bourne’ aan de Waterkant 22.”

Het pand Waterkant 22 is opgegaan in het huidige gebouw van de Centrale Bank van Suriname, terwijl verzekeringsbedrijf Assuria aan de Gravenstraat 5 (thans Henck Arronstraat) staat.

Uit Jaarverslag 1956 Stichting Planbureau Suriname:

Lokatie kantoor Sticvhting Planbureau Suriname 1955 -1968

'Op 8 augustus 1955 verhuisde het kantoor van de Stichting Planbureau Suriname in verband met ruimtegebrek van de Waterkant 22 naar een daarvoor gehuurd en op kosten van de Stichting tot kantoor ingericht particulier pand aan de Gravenstraat 5

Het TJP-gebouw, Regeringsgebouw, Frank Essed gebouw

'Hierom is in de opzet ook gedacht aan de bouw van een modern kantoorgebouw waarvan in Suriname zoveel behoefte bestaat' (De La Parra 1951)

Verslag beheer pg 852

Post: BEHEER

De beheersfunctie van het Planapparaat is recentelijk in diverse staatsstukken vastgelegd, waardoor hier in hoofdzaak kan worden volstaan met het aanhalen van deze stukken. In de samenvatting der investeringen is de financiële konsekventie van het Centrale Planapparaat onder het hoofd Beheer aangegeven voor Sf 15 mln in 10 jaren. Deze schatting is gebaseerd op de huidige jaarlijkse begroting van het Planbureau, het Bureau Landelijke Opbouw, de uitgaven ten behoeve van de instelling en instandhouding van de benodigde statistieken, alsmede op de hieronder nader uiteengezette taakopdracht.

Het is voor een efficiënte functionering der planwerkzaamheden noodzakelijk de verschillende diensten van het Planapparaat die thans in zes verschillende gebouwen werken in één gebouw onder te brengen. Dit zal geschieden in het 'T.J.P.-Gebouw' dat reeds zijn voltooiing nadert. Dit zal een bijzonder gunstige invloed uitoefenen op de vlotte en efficiënte gang van zaken.

Het is voor een efficiënte functionering der planwerkzaamheden noodzakelijk de verschillende diensten van het Planapparaat die thans in zes verschillende gebouwen werken in één gebouw onder te brengen. Dit zal geschieden in het 'T.J.P.-Gebouw' dat reeds zijn voltooiing nadert. Dit zal een bijzonder gunstige invloed uitoefenen op de vlotte en efficiënte gang van zaken.

.. '...een modern gebouw waar in Suriname zoveel behoefte aan is (Da Costa, secretaris Coördinatie College Suriname 1950). Op 30 maart 1968 werd het Tienjaren Plan-gebouw (TJP-gebouw/Regeringsgebouw en thans Dr. Ir. Frank Essed Gebouw in gebruik genomen.

Onderstaande passages ten aanzien van het gebouw zijn gehaald uit de toelichting d.d.18 mei 1962 van de Onder Directeur O.W. & V. Bouwkundige Dienst, Ir. M. NAHAR

‘TOELICHTING BIJ HET NIEUWE KANTOORGEBOUW
VOOR HET MINISTERIE VAN OPBOUW
EN HET PLANBUREAU SURINAME,
ETC.

INLEIDING

De kantooraccommodatie van de overheidsdiensten is, ondanks de vele tot stand gekomen verbeteringen, nog verre van rooskleurig. De uitbreiding der diensten, als gevolg van de bevolkingstoename en de economische expansie enerzijds, en de hiermede geen gelijke tred gehoudende uitbreiding der kantooraccommodatie en restauraties anderzijds, waren aanleiding voor een slechts zeer onbevredigende behuizing van het Ministerie van Opbouw. Deze slechte huisvesting met splitsing van vrijwel alle onderdelen van dit Ministerie in vaak ver van elkaar gelegen panden, kan niet langer worden voortgezet. Bijgaand ontwerp van het skelet, c.a. voor de nieuwe behuizing aan de Dr. Sophie Redmondstraat vermag een beeld te geven van de ruimtelijke opzet.

SITUATIE EN VERSCHIJNINGSVORM

Aan de Dr. Sophie Redmondstraat, tussen de Calarschool en de polikliniek, was domeingrond beschikbaar, waarvan de voor dit grote gebouw vereiste draagkracht der bodem voldoende bleek, na controle door de dienst TNO in Delft/Nederland.

Ook uit stedenbouwkundig oogpunt moet deze plaats aanvaardbaar worden geacht in verband met de verheffing van de Dr. Sophie Redmondstraat tot boulevard, in welk kader reeds verscheidene plannen zijn gerealiseerd, terwijl voorts in front van het onderhavige bouwwerk het monument voor de gevallenen bij de opbouw van ons land, zal verschijnen.

De verschijningsvorm van het zes lagen hoge Kantoorgebouw is een strak volume van ongeveer 14 x 46 m grondvlak bij een hoogte van 26 m, dat middels het betonskelet wordt opgedeeld in traveeën van 3 m, zodat een sterk vertikaal karakter wordt verkregen. Voor de verhoudingen in de gevel en tevens voor de oplossing der dilatatievoegen zijn de drie eindtraveeën naar voren geplaatst, terwijl de traveeën der middenpartij terug liggen. Ter verzorging en versterking van een zekere monumentaliteit kreeg het gebouw een symmetrieas. In deze as ligt vanzelfsprekend de entree, waarvan de vorm logisch uit de skeletkonstruktie voortkomt. Het aanzicht der zijgevels wordt in hoofdzaak beheerst door bordessen, welke, verbonden door trappen, tevens een vluchtmogelijkheid waarborgen.

De beëindigingsstructuur van het dak wordt gevormd door jukken, welke partieel een afdekking dragen, waardoor een plezierig dakterras wordt geschapen. Als accommodatie zijn hier een pantry, enkele toiletten en een berging geprojecteerd. Aan de achterzijde ligt het centraal gelegen liften- en trappenhuis, dat alle lagen, inclusief het dakterras, met elkaar verbindt.

Dit element springt uit de gevel vanwege zijn zelfstandige functie en om de gangen tussen rechter- en linkervleugels der verdiepingen niet te onderbreken. Het gehele skelet wordt, zowel wat de buitengevels als de binnenafscheidingsen betreft, voorzien van houten puien, welke een zo groot mogelijke dwarsventilatie waarborgen. In verband met de zonwering en lichtdiffusering zijn achter alle buitenpuien b.v. Luxaflex jaloezieën geprojecteerd. Door deze beide voorzieningen zal het niet nodig zijn het gebouw van een airconditioning te voorzien.....

.....

De bruto oppervlakte van iedere laag bedraagt 608 m². Van deze oppervlakte zal bij de begane grond 247 m² bestemd worden voor entree, verkeersruimten en toiletten, zodat op een nuttige kantooroppervlakte van 362 m² kan worden gerekend. Voor de verdiepingen bedraagt de nuttige kantooroppervlakte 408 m². De totale kantooraccommodatie zal kunnen worden opgedeeld door middel van per travee verplaatsbare tussenpuien, zodat kabinetten kunnen worden verkregen met een oppervlakte van ongeveer 15 m² en ruimten met een oppervlakte van veelvoud daarvan. Met de betrokken diensten zal tijdig overleg worden gepleegd teneinde tot een doelmatige indeling te komen. Per verdieping zijn geprojecteerd: de toegangen tot de liften en hoofdtrap; de aansluiting op de bordessen met vluchtrap; verder twee toiletgroepen, een pantry en een werkkast. De kelderruimte biedt mogelijkheid tot het onderbrengen van archieven, waarvoor 338 m² beschikbaar is, terwijl hier tevens de centrale voorzieningen zoals waterleiding met hydrofoor, de elektrische en telefooninstallatie een plaats kunnen vinden.

UITVOERING DER WERKZAAMHEDEN

Teneinde de bouw sneller te kunnen aanbesteden zal deze in twee aanbestedingsfasen geschieden, nl.

1° de skeletbouw met de buitenpuien (z.g. ruwbouw)

2° de afbouw.

Tijdens de bouw van het eerste gedeelte kunnen de voorbereidende werkzaamheden voor de afbouw worden verzorgd. De reeds eerder genoemde mogelijkheid ten aanzien van de verplaatsbare tussenpuien waarborgt een grote flexibiliteit in de kantoorruimten. Hiertoe draagt ook in hoge mate bij de oplossing van de vrij hangende plafonds, waarboven een ruimte van ongeveer 60 cm beschikbaar is gehouden voor de algemene voorzieningen water, elektra en telefoon, welke voorzieningen zonder breek- en herstellingskosten kunnen worden veranderd, dan wel uitgebreid.

De Onder Directeur O.W. & V.
Bouwkundige Dienst,
Ir. M. NAHAR

Paramaribo, 18 mei 1962 ‘